

SÁNTASÁGVIZSGÁLAT

Fitocavallo®

MI EZ?

Az állatorvos által elvégzett ortopédiai vizsgálatok egy lehetséges vagy ténylegesen fennálló sántaság okának kiderítésére.

MIÉRT, MIKOR?

1. sántaság okának kiderítése, beteg lovaknál

2. betegségmegelőzés, rutinszerű szűrővizsgálat, hajlamosító tényezők fennállása esetén

3. adásvételi vizsgálat részeként, vásárlás előtt

A sántaság olyan rendellenesség a ló jármódjában/mozgásában, ami egy vagy több végtag szabálytalan mozgásában, illetve esetenként a ló teljesítményének csökkenésében, viselkedésének megváltozásában nyilvánul meg.

Betegség esetén minél előbb el kell végezni a sántaságvizsgálatot!

A korai vizsgálat előnyei:

1. idő és pénz megtakarítása
2. további károsodások megelőzése
3. gyógyulási esély növekedése
4. kisebb szenvedés a ló számára
5. kevesebb frusztráció a lovas számára

HOGYAN ZAJLIK?

1 Kikérdezés

Betegség okának kutatása: a ló vizsgálatot megelőző életmódjának (tartás + használat) megismerésével, illetve a korábbi betegségek és kezelések felderítésével esetleg kiszűrhető a sántaság oka.

Adásvételi vizsgálat: a jövőbeni elvárások letisztázásával és a tervezett életmóddal járó rizikófaktorok alapján feltérképezhető, hogy milyen eséllyel marad egészséges az állat.

Az egészséget meghatározó tényezők:

- BELSO tényezők**
  - életkor
  - genetikai hajlam
  - alkat és típus
  - testrészek alakulása, lábvégállás
  - aktuális egészségi és edzetségi állapot
  - korábbi betegségek, azok kezelése
- KÜLSŐ tényezők**
  - használat módja, intenzitása
  - igénybevétel típusa
  - ló idomítottsági foka
  - lovas alkata, képzettsége, tapasztalatai, hozzáállása
  - tartási és használati körülmények
  - paták karbantartása
  - sérülések elleni védelem
  - takarmányozás, kiegészítők etetése
  - prevenzív gyógyszeres kezelések

A vizsgálat első lépése: az állatorvos részletesen kikérdezi a ló tulajdonosát, lovasát.

KÖRTÖRTÉNET ÉS ELŐÉLET

Forrás: AAEP, <https://aaep.org/horses/health/iam-sound-exams-evaluating-lame-horse>

Illusztráció, szöveg: Marton Zsófia, agrármérnök - www.fitocavallo.hu; fitocavallo@gmail.com

Lektorálás: Dr. Nagy Annamária, sportlógógyász specialista, Állatorvostudományi Egyetem Lógyógyászati Tanszék és Klinika

2 Szemrevételezés nyugalomban

Ez a vizsgálat nyugodt körülmények között zajlik. Részben a testalakulás (konformáció) megtekintése a cél, részben a szemmel látható elváltozások észrevétele.

testarányok, testformák, testtartás, testsúly-kondíció, súlyeloszlás, lábállás szabályossága látható elváltozások, eltérések: duzzanatok, kinövések, sorvadások

3 Szemrevételezés mozgásban

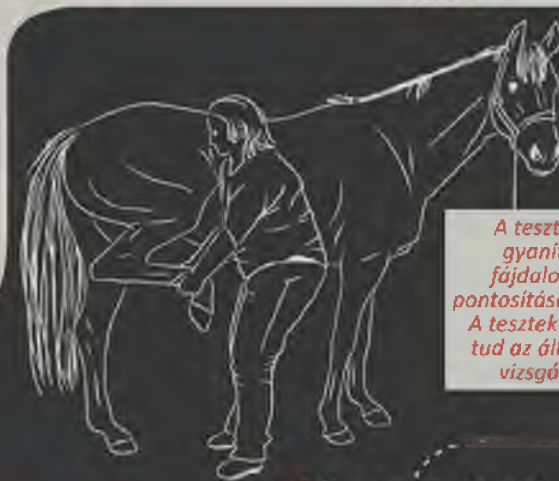
minden jármódban, különböző talajokon, egyenes vonalon és íven, felvezetve, nyereg alatt és fogatban, pihenten és bemelegítve, szemből, hátulról és oldalról, lábak előrevittele, végtagok és paták terhelésének módja, mértéke, mozgás egyenletessége, sebessége, ízületek mozgástartománya, fej-, test- és faroktartás, súlyhordozás-súlyeloszlás, fájdalomjelek, viselkedési zavarok

4 Tapintás

testrészek hőmérséklete, állaga (pl. duzzadt, kemény), érzékenysége-érzéketlensége, paták vizsgálata patakutató fogóval

5 Mobilizáció

A gerinc, a függesztővegek és a végtagízületek esetén a mozgathatóság ellenőrzése, az ízületek mozgástartományának, hajlíthatóságának, fordíthatóságának, az inak, szalagok és izmok nyújthatóságának ellenőrzése.

A tesztekkel a korábban gyanított/feltételezett fájdalomforrás helyének pontosítása, megerősítése a cél. A tesztek eredménye alapján tud az állatorvos a műszeres vizsgálatokról dönteni

6 Hajlítási próba

Adott végtag adott részének közepesen erős hajlítása, megtartása, majd a ló ügettetése egyenes vonalon, sántaság megfigyelése.

7 Diagnosztikai érzéstelenítés

Cél: a szemrevételezés és a fizikális vizsgálat eredményét pontosítja. Módja: az állatorvos helyi érzéstelenítéssel a fájdalomérzetet elmulasztja, amitől a sántaság ideiglenesen megszűnik.

ULTRAHANG

Lágyszövetek (izmok, inak, szalagok, inhuvelytok), porc-felszín vizsgálata ultrahang-hullámok segítségével.

SZCINTIGRÁFIA

Speciális, radiokatív anyag keringésbe juttatása után a hát, a medence és a végtagok speciális gammakamerával történő vizsgálata.

ARTROSZKÓPIA

Ízületeken ejtett apró bemetszéseken át történő behatolás. Célja: kamerákkal történő diagnosztika, illetve modern sebészeti eszközökkel gyógykezelés vagy mintavétel.

DIGITÁLIS RÖNTGEN

Csont- és porcváltozások, koponyaüregi, illetve egyes mellkasi és hasúri szervek vizsgálata röntgensugarakkal.

CT (COMPUTER TOMOGRÁFIA)

Répedések, törések, koponyaüregi elváltozások térbeli ábrázolása.

MRI (MÁGNESES REZONANCIA)

Élethű térbeli ábrázolás aktív folyamatok megjelenítésére (pl. pata szarutokon belüli képletei).

LABORDIAGNOSZTIKA

Vér, ízületi nedv vagy biopsziával vett szövetminta laboratóriumi elemzése fertőzés, autoimmun háttér, anyagcserezavar és gyulladás esetén indokolt.

8